

[Else-Merete Ross.]

blem, og at en sådan langsigtet politik ikke uden videre vil kunne ændres fra år til år. Derfor må udvalget have god tid. Det siges også, at de mere velstående lande må bidrage til de tilbagestående udvikling, og at man må stræbe efter en mere ligelig fordeling af goderne i verden. Da vor hjælp yderligere omtales som en af de måder, hvorpå vi kan bidrage til en varig sikring af freden, blev jeg noget forbavset, da den højtærede statsminister forleden sagde, at vi ville forøge bistanden fra 12 mill. kr. til 21 mill. kr. i år. Kan så meget virkelig have chance for at opnås ved en så beskeden forøgelse af bidraget? Heldigvis er der senere tale om mere, men foreløbig skal vi altså holde os på det jævne og udskyde det mere himmelblå til senere. 5 mands udvalget har, så vidt jeg har forstået, nået at skrive betænkning på 2 måneder. Derfor er det vel heller ikke så mærkeligt, at betænkningen giver indtryk af at være noget af et hastværksarbejde.

Betænkningen går principielt ind for at yde hjælp gennem FN og dets særorganisationer og fremfører en lang række udmærkede begrundelser for dette synspunkt, f. eks. at u-landene selv foretrækker multilateral hjælp gennem FN, og at tendensen hertil har gjort sig stadig stærkere gældende gennem de senere år, fordi den er upolitisk og anonym og ydes gennem en organisation, de selv er medlem af. FN har det bedste samlede overblik over, hvor og hvordan hjælp kan koordineres, kan bedre administrere en fornuftig og langsigtet planlægning og kan sikre en ligelig geografisk fordeling og lettere end de enkelte lande skaffe egnede eksperter. Desuden forøger USA alle bidrag fra andre lande til FN's bistandsprogram med 40 pct., og endelig anføres, at ved at give hjælpen gennem FN handler vi i overensstemmelse med den linje, som dansk udenrigspolitik altid ønsker at følge, nemlig at støtte FN mest muligt.

Til trods for at udvalget altså principielt går ind for at hjælpe gennem FN og selv opregner alle fordelene derved, foreslår det alligevel, at en egentlig bilateral hjælp af betydelig størrelse sættes i gang samtidig med den multilaterale.

Den højtærede udenrigsminister siger,

at vi nu også har råd til bilateral hjælp. Med lige så megen ret kunne man da sige, at nu har vi råd til større multilaterale bidrag gennem FN.

Begrundelsen for ydelse af bilateral hjælp er bl. a., at sådan gør så mange andre lande, og derved skaber de sig en goodwill i u-landene. Det er rigtigt nok, at kun ca. 10 pct. af hjælpen til u-landene går gennem FN og internationale organer, men ønsker vi at styrke FN, er der ikke nogen grund til, at vi begår samme fejl som andre lande, der bl. a. kæder deres bilaterale hjælp sammen med politiske og økonomiske interesser og benytter hjælpen som led i deres udenrigspolitik i den kolde krigs tegn. Det vil disse lande sikkert ikke foreløbig holde op med, men jeg finder det meget ulogisk, når udvalget af den grund — jeg beder om tilladelse til nogle citater nu og senere —

„anser det for berettiget og ikke stridende mod koordinationshensynet over for dansk FN-politik fremover også at udvide den danske bilaterale hjælp til u-landene.“

Efter hvad udvalget selv har anført, er det da klart, at bilateral hjælp enten slet ikke styrker FN eller styrker på en mindre direkte måde end multilateral hjælp. Det, der så må overvejes, er: hvilke andre interesser har vi ud over dette at styrke FN, og hvorvidt er det berettiget at tage mere hensyn til dem end til det at styrke FN? Jeg har fået det indtryk, at det er forretningsmæssige synspunkter, ønsket om at skabe os goodwill og nye markeder for vor eksport, som ligger bag ønsket om, at vi øger vor bilaterale hjælp betydeligt. Jeg støtter denne opfattelse på udtalelser i betænkningen. F. eks. siges det, at der må tages hensyn til erhvervslivets synspunkter, så handelsforbindelser og private investeringer øges. Før man i Danmark kan nå op på store beløb til u-landene, står der,

„må det i alle tilfælde være en forudsætning, at egnede projekter for en dansk indsats er til stede.“

I betænkningens konklusion advares imod at sprede dansk indsats over for store geografiske områder: koncentration om lande,

„hvor Danmark skønnes at have forudsætninger for at hjælpe, og hvor der